

Nr B 278

Av herr **Johansson** i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr B 56, angående godkännande dels av tilläggsprotokoll nr 10 till överenskommelsen den 19 september 1950 angående upprättande av en europeisk betalningsunion, dels ock av tilläggsprotokoll nr 2 till det europeiska monetära avtalet den 5 augusti 1955, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr B 56 hemställes bl. a. att riksdagen som finansiell hjälp till Turkiet i form av krediter i transferabel EPU-valuta skall anvisa ett investeringsanslag på 3 880 000 kronor.

Av propositionen framgår att Sveriges representanter i början varit mycket tveksamma om lämpligheten av ett OEEC-engagemang i hjälpaktionen för Turkiet och att tveksamheten delades av övriga skandinaviska länder. Först efter enträgna vädjanden från andra länder har Sverige gått med på aktionen och även godkänt kravet, att den skall få formen av krediter i EPU-valuta. Enligt vår mening var de svenska representanternas tveksamhet välbefogad, särskilt när man tar hjälpaktionens syfte i beaktande. Tveksamheten borde logiskt ha lett till ett klart nej på de krav som ställdes från vissa andra nationer.

Hjälpaktionen är sammanknuten med en amerikansk aktion för att genomföra en ekonomisk stabilisering i Turkiet. En amerikansk expert, Gene Pulliam, som utsänts för att studera hjälpaktionens verkningar, har i ett bl. a. av Stockholms-Tidningen återgivet uttalande karakteriserat den regim som Sverige enligt propositionen skall hjälpa med nära 4 miljoner kronor. Pulliam konstaterar, att "USA stödjer en diktator som håller på att förlora allt förtroende". Inflationen och en ohämmad svart börs slår sönder landets ekonomi. Det finns varken tryckfrihet eller yttrandefrihet i Turkiet. Hundratals fabriker har påbörjats, men endast ett litet fåtal har fullbordats, och de flesta står stilla för att diktatorn förbrukat den valuta som skulle ha gått till råmaterial. Pulliam slutar: "Redan nu ges USA överallt i Turkiet skulden för Menderes' diktatur och Menderes' misslyckande."

De som så ofta tar till orda för sparsamhet med de svenska statsutgifterna har ett utmärkt tillfälle att nu utöva den i praktiken. Det finns ingen anledning för Sverige att satsa nära 4 miljoner i transferabel valuta för att ekonomiskt stabilisera den för turkiska folket förhatliga diktaturen i Turkiet.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag,
att riksdagen avslår Kungl. Maj:ts proposition nr B 56
i de delar som gäller den turkiska hjälpen och det föreslagna
investeringsanslaget på 3 880 000 kronor till transferabla
valutakrediter.

Stockholm den 2 december 1958

Gustav Johansson